

Toetsingsadvies
over het milieu-effectrapport
Golfbaan Eemland te Eemnes

25 mei 1994

CIP-GEGEVENS KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK, DEN HAAG

Toetsingsadvies

Toetsingsadvies over het milieu-effectrapport Golfbaan Eemland te Eemnes /
[Commissie voor de milieu-effectrapportage].

- Utrecht : Commissie voor de milieu-effectrapportage

ISBN 90-5237-669-7

Trefw.: milieu-effectrapportage; Eemnes / golfbaan ; Eemnes.

commissie voor de milieu-effectrapportage

Aan het College van Burgemeester en
Wethouders in de gemeente Eemnes
Laarderweg 24a
3755 AN EEMNES

uw kenmerk
5662 / 2755

uw brief
d.d. 5 november 1993
en 11 april 1994

ons kenmerk
U376-94/Oo/mp/377-72

onderwerp
Toetsingsadvies over het MER
Golfbaan Eemland te Eemnes

doorkiesnr.
030 - 347611

Utrecht,
25 mei 1994

Met bovengenoemde brieven stelde u de Commissie voor de milieu-effectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een toetsingsadvies uit te brengen over het milieu-effectrapport (MER) en de aanvulling op het MER ten behoeve van de besluitvorming over de aanleg van de golfbaan Eemland in uw gemeente.

Overeenkomstig artikel 7.26 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de besluitvorming. Zij zal gaarne vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen.

Hoogachtend,

mr. A.A.M.F. Staatsen,
voorzitter van de werkgroep m.e.r.
Golfbaan Eemland te Eemnes

Toetsingsadvies over het milieu-effectrapport
Golfbaan Eemland te Eemnes

Advies op grond van artikel 7.26 van de Wet milieubeheer over het milieu-effectrapport over de golfbaan Eemland in de gemeente Eemnes,

uitgebracht aan het College van Burgemeester en Wethouders van Eemnes door de Commissie voor de milieu-effectrapportage; namens deze,

de werkgroep m.e.r. Golfbaan Eemland te Eemnes

de secretaris

J. Oosterhof

de voorzitter

mr. A.A.M.F. Staatsen

Utrecht, 25 mei 1994

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
1. Inleiding	1
2. Algemeen oordeel over het MER	2
3. Toetsing van het MER op onderdelen	2
3.1 Voorgenomen activiteit en alternatieven	2
3.2 Beschrijving van de huidige situatie en de autonome ontwikkeling	2
3.3 Overige opmerkingen	3

Bijlagen

- 1A. Brief van het bevoegd gezag d.d. 5 november 1993 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen.
- 1B. Brief van het bevoegd gezag d.d. 15 maart 1994 waarin het uitbrengen van het advies door de Commissie m.e.r. wordt opgeschort.
- 1C. Brief van het bevoegd gezag d.d. 11 april 1994 waarin de Commissie opnieuw in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen.

- 2A. Openbare kennisgeving van de toetsingsprocedure, Staatscourant nr. 209 d.d. 1 november 1993.
- 2B. Openbare kennisgeving van de hoorzitting, Staatscourant nr. 15 d.d. 21 januari 1994.
- 2C. Openbare kennisgeving van de aanvulling op het milieu-effectrapport, Staatscourant nr. 82 d.d. 28 april 1994.

- 3. Projectgegevens.

- 4. Lijst van inspraakreacties en adviezen.

1

INLEIDING

De Stichting Initiatiefgroep Golfrecreatie Eemland heeft het voornemen gefaseerd een golfbaan aan te leggen van 18-holes in de Zuidpolder te Veen in de gemeente Eemnes.

Voor de wijziging van het vigerende bestemmingsplan Uitbreidingsplan in hoofdzaak 1963 van de gemeente Eemnes heeft de initiatiefnemer een milieu-effectrapport (MER) opgesteld¹.

Het MER werd bekendgemaakt op 1 november 1993 in de Staatscourant te zamen met het ontwerp-bestemmingsplan Landelijk Gebied Zuidwest²].

Op 5 november 1993 verzochten Burgemeester en Wethouders van Eemnes de Commissie voor de milieu-effectrapportage (m.e.r.) advies uit te brengen over het MER³].

Het onderhavige advies is opgesteld door een werkgroep uit de Commissie voor de m.e.r.⁴]. De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de m.e.r. en wordt daarom in dit advies "de Commissie" genoemd.

De Commissie dient een oordeel te geven over het MER waarbij zij als toetsingskader hanteert:

- de richtlijnen voor de inhoud van het MER die werden vastgesteld op 25 november 1991 door de gemeenteraad van Eemnes;
- de regels voor de inhoud van een MER zoals vermeld in artikel 7.10 van de Wet milieubeheer (Wm).

Op 15 maart 1994 vond een gedachtenuitwisseling plaats met bevoegd gezag en initiatiefnemer over het MER.

De Commissie was van mening dat op dat moment op bepaalde punten essentiële informatie ontbrak. Dit betrof met name het ontbreken van een meest milieuvriendelijk alternatief (mma). Het in het MER gepresenteerde mma was naar de mening van de Commissie niet het mma.

Toegezegd werd dat het MER een aanvulling zou krijgen. Deze aanvulling is bij brief van 11 april 1994 aan de Commissie gezonden.

Conform artikel 7.26, tweede lid van de Wm heeft de Commissie de via het bevoegd gezag ontvangen opmerkingen over het MER in beschouwing genomen⁵].

Tevens heeft de Commissie de opmerkingen, gemaakt tijdens de openbare zitting op 17 februari 1994 bij haar advies betrokken.

1 Besluit m.e.r. art. 10.2, bijlage C.
2 Zie bijlage 2.
3 Zie bijlage 1.
4 Zie samenstelling werkgroep bijlage 3.
5 Zie voor overzicht bijlage 4.

2 ALGEMEEN OORDEEL OVER HET MER

Het MER inclusief de aanvulling geeft een goed beeld van de voorgenomen activiteit met de gevolgen voor het milieu en voldoet aan de gestelde richtlijnen. De Commissie is daarom van oordeel dat het MER en de aanvulling voldoende informatie biedt om het bevoegd gezag in staat te stellen het milieubelang een volwaardige rol te laten spelen bij de besluitvorming over het ontwerp-bestemmingsplan Landelijk Gebied Zuidwest.

3 TOETSING VAN HET MER OP ONDERDELEN

3.1 Voorgenomen activiteit en alternatieven

Grond en oppervlaktewater

De onderbouwing van de speltechnische noodzaak om vijvers aan te leggen wordt nauwelijks aangegeven in de alternatieven 1, 1a, 1b en 2 en er wordt te weinig gezegd over de diepte van de vijvers.

Volstaan wordt met de opmerking dat "enkele waterpartijen zullen worden aangelegd die belangrijk zijn in speltechnische zin, vijvers maken het spel spannender".

Daarnaast vindt de Commissie dat er aanzienlijk grondverzet plaatsvindt, zeker bij de alternatieven 1, 1a, 1b en 2 (300.000m³)⁶, hetgeen consequenties zal hebben voor de geomorfologie in het gebied. Zij is het oneens met de opvatting dat een overwegend vlakke baan uit speltechnisch oogpunt te weinig afwisseling en uitdaging biedt.

De indruk bestaat dat de vijvers worden aangelegd om te voorzien in de behoefte aan grond voor de greens, tees en fairways. Uit het mma blijkt dat in feite met veel minder grondverzet volstaan kan worden.

In aanvulling op natuurlijke beregening dienen de greens en tees kunstmatig te worden beregend tijdens droge perioden in het groeiseizoen. Het is aan te bevelen dit vanuit de vijverpartijen te doen. Niet uit te sluiten is echter dat de geplande waterpartijen droog komen te staan en men is aangewezen op rechtstreekse onttrekking van grondwater. De Commissie is van mening dat dit dan wel goed bewaakt moet worden met debietmetingen.

3.2 Beschrijving van de huidige situatie en de autonome ontwikkeling

In bijlage 2 en in de tekst van het MER hoofdstuk 4.4.1 worden een aantal plantesoorten genoemd die erop wijzen dat in het plangebied bijzondere milieutypen aanwezig zijn die in tegenspraak lijken te zijn met de conclusies voor het gebied. Dit geldt bijvoorbeeld voor "graslandcategorie" soorten als Tweerijige zeggen (*Carex disticha*), Armbloemige waterbies (*Eleocharis quinqueflora*), Rietzwenkgras (*Festuca arundinacea*), Waterviolier (*Hottonia palustris*), Veldrus

6 Indien de greens gemiddeld 0,5 m worden opgehoogd en de tees 0,3 m dan is in totaal 15.000 m³ grond vereist.

(*Juncus acutiflorus*), Grote boterbloem (*Ranunculus lingua*), Zeebies (*Scirpus maritimus*) en voor "loofboscategorie" soorten als Hop (*Humulus lupulus*), Brede wespenorchis (*Epipactis helleborine*), Adelaarsvaren (*Pteridium aquilinum*), Bosaardbei (*Fragaria vesca*).

Een verspreidingskaart van genoemde soorten zou een beter inzicht geven in het belang van vermelde soorten en eventuele patronen in milieuvariatie. Gelet het vorenstaande komt de verklaring in het MER dat de kalkminnende en zout-tolerante soorten ter plaatse het gevolg zijn van het intensieve agrarische gebruik en wegonderhoud de Commissie niet als van vanzelfsprekend voor.

Alhoewel in de aanvulling van het MER een rapport over graszodenteelt in het algemeen is opgenomen vindt de Commissie het, nu in het MER is volstaan met opmerkingen in algemene zin over graszodenkwekerij, een manco dat gegevens over de feitelijke bedrijfsvoering bij de in het studiegebied gelegen graszodenkwekerij ontbreken.

3.3 Overige opmerkingen

Verder heeft de Commissie geconstateerd dat de begrenzing van het gebied waarvoor de wijzigingsbevoegdheid voor de golfbaan geldt op de bij het ontwerp-bestemmingsplan behorende kaart, werknummer 1341 van december 1991, op een aantal punten niet klopt met de begrenzing van de golfbaan op het kaartje alternatief 2 van het MER.

Tenslotte is de Commissie van mening dat de par van de baan van het alternatief 3 niet 72 is, zoals op de schets is aangeduid maar 70, hetgeen meer in balans is met een standaard scratch score van 68. Alhoewel op de totale baanlengte wordt bekort wil dat niet zeggen dat daardoor de baan niet volwaardig zou zijn. Alternatief 3 is volledig volwaardig en kan volgens de normen van de NGF zelfs de A-status verwerven.

BIJLAGEN

bij het toetsingsadvies
over het milieu-effectrapport
Golfbaan Eemland te Eemnes

(bijlagen 1 t/m 4)

BIJLAGE 1A

Brief van het bevoegd gezag d.d. 5 november 1993 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

GEMEENTE EEMNES

Laarderweg 24a 3755 AN Eemnes
Telefoon (02153) 90611 Telefax (02153) 16381

Ons kenmerk: *562*
GOER0511/PDI

Informatie bij:
P. v. Dijk
Doorkiesnummer:
02153-90662
Uw brief van:

Uw kenmerk:

Onderwerp:
MER golfbaan

Commissie voor de milieu-effectrapportage

Postbus 2345
3500 GH

VERRECHT	Commissie voor de milieu-effectrapportage
	10 nov. 1993
nummer	1343-93
dossier	377-43/mys Ver.
kopie naar	00/SC/PRES/ISIB

Eemnes, 5 november 1993

VERZONDEN - 9 NOV. 1993

Geachte commissie,

Sinds 2 november j.l. ligt het Milieu-effectrapport golfbaan Eemland Eemnes ter visie, gelijktijdig met het ontwerp-bestemmingplan Landelijk Gebied Zuidwest. Van het rapport en het ontwerp-plan ontvangt u hierbij 4 exemplaren.

Overeenkomstig de Wet Milieubeheer vernemen wij gaarne uw advies over het MER-rapport. In verband met de termijn voor de tervisielegging en de nog te houden hoorzitting zullen wij op korte termijn contact met u opnemen voor afspraken over de verdere procedure. In uw advies dient u namelijk rekening te houden met de nog in te dienen reacties en opmerkingen tijdens de tervisielegging of hoorzitting. Vooral nog gaat onze voorkeur uit naar een gecombineerde hoorzitting ten behoeve van het ontwerp-bestemmingsplan en het Milieu-effectrapport.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Eemnes,
de secretaris, de burgemeester,

J. Perfors

L.A. Snoeck-Schüller

BIJLAGE 1B

Brief van het bevoegd gezag d.d. 15 maart 1994 waarin het uitbrengen van het advies door de Commissie m.e.r. wordt opgeschort

GEMEENTE EEMNES

Laarderweg 24a 3755 AN Eemnes
Telefoon (02153) 90611 Telefax (02153) 16381

Ons kenmerk: 2299
GOBR1503/PDI

Informatie bij:
P. v. Dijk
Doorkiesnummer:
02153-90662
Uw brief van:
28-2-1994
Uw kenmerk:
U94/Oo/mp/377-60
Onderwerp:
M.E.R. Golfbaan

Commissie voor de Milieu-effectrap-
portage

	Commissie voor de 3500 CH UTRECHT milieu-effectrapportage
ingekomen :	18 maart 1994
nummer :	394-94
dossier :	377-62
kopie naar :	Oo-Sc-000-bp01

Eemnes, 15 maart 1994

VERZONDEN 17 MAART 1994

Geachte commissie,

Ter bevestiging van hetgeen hedenmiddag is besproken tussen uw commissie, de initiatiefnemer en de gemeente, is besloten tot het opschorten van het uitbrengen van het advies van uw commissie tot het moment dat de aanvulling c.g. aanpassing van het milieu-effectrapport heeft plaatsgevonden.

Vooralsnog gaan wij er van uit dat uw commissie uiterlijk in week 20 aan ons advies kunt uitbrengen over het (aangepaste) milieu-effectrapport.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Eemnes,
de secretaris, de burgemeester,

J. Perfors

L.A. Snoeck-Schuller

BIJLAGE 1C

Brief van het bevoegd gezag d.d. 11 april 1994 waarin de Commissie opnieuw in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

GEMEENTE EEMNES

Laarderweg 24a 3755 AN Eemnes
Telefoon (02153) 90611 Telefax (02153) 16381

Ons kenmerk: 2755
GOBR1104/PDI

Commissie voor de milieu-effectrap-
portage

Informatie bij:

P. v. Dijk

Doorkiesnummer:

02153-90662

Uw brief van:

Uw kenmerk:

Onderwerp:

Aanvulling MER Golfbaan

	T.a.v. de heer J. Oosterhof Commissie voor de milieu-effectrapportage Postbus 2345 3500 GH UTRECHT
ingekomen:	13 APR. 1994
nummer:	504-94
dossier:	377-63+64 5x
kopie naar:	Odts, P. en B. b.

Eemnes, 11 april 1994

VERZONDEN 12 APR. 1994

Geachte heer Oosterhof,

Zoals afgesproken ontvangt u hierbij de "Aanvulling MER Golfbaan Eemnes" in vijfvoud. Om de formele procedure tijdig af te ronden verzoeken wij u binnen 1 maand na verzending van dit schrijven uw formele eindadvies uit te brengen over het Milieu-effectrapport. Het M.E.R., inclusief aanvulling en uw advies hierover zal vervolgens worden voorgelegd aan de gemeenteraad.

Vanwege de tijdsdruk hebben wij besloten de Aanvulling niet eerst inhoudelijk te beoordelen maar direkt aan u door te sturen.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Eemnes,
de secretaris, de burgemeester,

J. Perfors

L.A. Snoeck-Schuller

BIJLAGE 2A

Openbare kennisgeving van de toetsingsprocedure,
Staatscourant nr. 209 d.d. 1 november 1993

Eemnes

De burgemeester van Eemnes maakt bekend dat met ingang van 2 november 1993 op de sektor Volkshuisvesting, Ruimtelijke ordening, Openbare werken en Milieubeheer van het gemeentehuis, gedurende een maand voor een ieder ter inzage ligt het ontwerp-bestemmingsplan Landelijk Gebied Zuidwest. Dit plan heeft betrekking op het gebied tussen de Rijksweg A 27 en Goyergracht Zuid, ten noorden van de Rijksweg A 1.

Gedurende genoemde termijn van een maand kan een ieder tegen dit ontwerp-bestemmingsplan schriftelijk bezwaren indienen bij de gemeenteraad van Eemnes, Laarderweg 24a, 3755 AN te Eemnes.

Tevens maakt de burgemeester bekend dat met ingang van 2 november 1993 op genoemde sektor, gedurende een maand voor een ieder ter inzage ligt: Milieu-Effectrapport Golfbaan Eemland Eemnes (Utrecht).

Dit rapport heeft betrekking op de aanleg van een golfbaan in bovengenoemd gebied.

Gedurende genoemde termijn kan een ieder opmerkingen over het milieu-effectrapport schriftelijk inbrengen bij de gemeenteraad van Eemnes.

De opmerkingen kunnen slechts betrekking hebben op het, mede gelet op de gegeven richtlijnen inzake de inhoud van het milieu-effectrapport, niet voldoen van het rapport aan de bij of krachtens de artikelen van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne gestelde regels danwel op onjuistheden die het rapport bevat.

De openingstijden van het gemeentehuis zijn: maandag tot en met vrijdag, van 09.00 uur tot 12.00 uur alsmede donderdag van 14.00 uur tot 16.00 uur.

Eemnes, 1 november 1993.

De burgemeester voornoemd,
L. A. Snoeck-Schuller.

BIJLAGE 2B

Openbare kennisgeving van de hoorzitting.
Staatscourant nr. 15 d.d. 21 januari 1994

Eemnes

Hoorzitting Milieu-effectrapport golfbaan Eemnes

De burgemeester van Eemnes maakt bekend dat er op donderdag, 17 februari 1994, een openbare hoorzitting wordt gehouden in de raadzaal van het gemeentehuis, aanvang 21.00 uur. Tijdens deze hoorzitting kunnen opmerkingen worden ingebracht over het milieu-effectrapport golfbaan Eemnes.

Eemnes, 21 januari 1994.

De burgemeester voornoemd,

L. A. Snoeck-Schuller.

BIJLAGE 2C

Openbare kennisgeving van de aanvulling op het milieu-effectrapport in Staatscourant nr. 82 d.d. 28 april 1994

Eemnes

Burgemeester en wethouders van Eemnes maken bekend dat met ingang van 29 april 1994 gedurende 14 dagen op de sektor Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening, Openbare werken en milieu-beheer voor een ieder ter inzage ligt Aanvulling Milieu-effectrapport Golfbaan Eemland Eemnes.

Dit rapport heeft betrekking op de aanleg van een golfbaan in het gebied tussen de Rijksweg A 27 en Goyergracht Zuid, ten noorden van de Rijksweg A 1 en is een aanvulling op het 'Milieu-effectrapport Golfbaan Eemland Eemnes'.

Gedurende genoemde termijn kan een ieder opmerkingen over het milieu-effectrapport schriftelijk inbrengen bij de gemeenteraad van Eemnes. De opmerkingen kunnen slechts betrekking hebben op het, mede gelet op de gegeven richtlijnen inzake de inhoud van het milieu-effectrapport, niet voldoen van het rapport aan de bij of krachtens de artikelen van de Wet Milieubeheer gestelde regelen danwel op onjuistheden die het rapport bevat.

De openingstijden van het gemeentehuis zijn: maandag tot en met vrijdag van 09.00 uur tot 12.00 uur alsmede op donderdag van 14.00 uur tot 16.00 uur.

Eemnes, 28 april 1994.

*Burgemeester en wethouders voornoemd,
L. A. Snoeck-Schuller, burgemeester.
J. Perfors, secretaris.*

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: Stichting Golfrecreatie Eemland

Bevoegd gezag: Burgemeester en Wethouders van de Gemeente Eemnes

Besluit: Wijziging van het bestemmingsplan Uitbreidingsplan in Hoofdzaak 1963

Categorie Besluit m.e.r.: 10.1

Activiteit: Het realiseren van een 18-holes golfbaan met driving range, oefenfaciliteiten, clubgebouw en daarbij behorende infrastructurele voorzieningen op het terrein gelegen in het gebied Zuidpolder te Veen, in de gemeente Eemnes, tussen de Rijksweg A27 en A1, de Gooyergracht-Zuid en de Verlengde Laarderweg.

Procedurele gegevens:

kennisgeving startnotitie: 22 augustus 1991

richtlijnenadvies uitgebracht: 18 oktober 1991

richtlijnen vastgesteld: 25 november 1991

kennisgeving MER: 1 november 1993

toetsingsadvies uitgebracht: 25 mei 1994

Bijzonderheden: geen

Samenstelling van de werkgroep:

ir. A.D. Maier

mr. A.A.M.F. Staatsen (voorzitter)

dr. N.P.J. de Vries

Secretaris van de werkgroep: J. Oosterhof

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	931207	Advokatenkantoor Van Mierlo b.v. namens Fokker Holding B.V.	Rosmalen Eemnes	940201
2.	031130	J. en M. Klaver-de Wit	Blaricum	940201
3.	931128	Vereniging Leefmilieu het Gooi, de Vechtstreek en omstreken	Hilversum	940201
4.	940503	Advokatenkantoor Van Mierlo b.v. namens Fokker Holding B.V.	Rosmalen Eemnes	940511